

זהר:

זהר

כי לי בני ישראל עבדים וגו'. (ויקרא כה) פקודא לעבוד בכל מיני עבודה במקדש, ולבר במקדש, בכל אינון פולחנין דאקרי עבודה, בצלותא, לאשתדלא בתר פקודי אורייתא דכלא אקרי עבודה, כעבד דאשתדל בתר מאריה, בכל מה דאצטריך.

כי לי בני ישראל עבדים וגו'. מצוה לעבד בכל מיני עבודה במקדש, ומחוץ למקדש בכל אותן עבודות שנקראות עבודה, בתפלה, להשתדל אחר מצוות התורה, שהכל נקרא עבודה, כעבד שמשתדל אחר רבו בכל מה שצריך.

בגין דישראל קרי לון עבדים, דכתיב פי לי בני ישראל עבדים הם. מאי טעמא אינון עבדים. בגין דכתיב אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים. ובגין כך כתיב בעשר אמירן לבתר, דכתיב (שמות כ) אנכי יי' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, למפלח ליה כעבד דפלח למאריה דפריק ליה מן מותא, דפריק ליה מפל בישין דעלמא.

משום שישראל קרא להם עבדים, שפתיב (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים הם. מה הטעם הם עבדים? משום שפתיב אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים. ומשום כך כתיב בעשרת הדברות אחר כך, שפתיב אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, לעבד אותו כעבד שעובד את רבו שפדה אותו ממות, ושפדה אותו מכל הרעות של העולם.

בתרין זינין (ב"א שמקון אליו) אקרון ישראל לקודשא בריה הוא, עבדים, דכתיב עבדי הם. ואקרון בנים, דכתיב (דברים יד) בנים אתם ליי' אלהיכם. בזמנא דידע ליה בר נש לקודשא בריה הוא באורח כלל, כדין אקרי עבד דעביד פקודא דמאריה, ולית ליה רשו לחפשא בגניזוי וברזין דביתיה. בזמנא דידע ליה בר נש באורח פרט, כדין אקרי בן רחימא דיליה, כבן דחפיש בגניזוי, בכל רזין דביתיה.

בשני סוגים (שמות אלו) נקראים ישראל לקדוש ברוך הוא עבדים, שפתיב עבדי הם (שם), ונקראים בנים, שפתיב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. בזמן שמפיר האדם את הקדוש ברוך הוא בדרך כלל, אז הוא נקרא עבד שעושה מצות רבו, ואין לו רשות לחפש בגניזוי ובסודות ביתו. בזמן שמפיר אותו האדם בדרך פרט, אז נקרא בן, אהוב שלו, כמו בן שמחפש בגניזוי, בכל סודות ביתו.

ואף על גב דאקרי בן ברא בוכרא לקודשא בריה הוא, כמה דאת אמר (שמות ד) בני בכורי ישראל, לא יפוק גרמיה מפללא דעבד, למפלח לאבוי בכל פולחנין דאינון יקרא דאבוי. והכי אצטריך לכל בר נש למיהוי לגבי אבוי בן, לחפשא בגניזוי ולמנדע רזין דביתיה, ולאשתדלא אבתריהו. ולמהוי לגבי אבוי עבד.

ואף על גב שנקרא בן, בן בכור לקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר (שמות ד) בני בכרי ישראל, אל יוציא את עצמו מפלל של עבד, לעבד את אביו בכל העבודות שהן כבוד אביו. וכך צריך לכל בן אדם להיות בן לגבי אביו, לחפש בגניזוי ולדעת סודות ביתו ולהשתדל אחריהם, ולהיות עבד לגבי אביו.

ורזא דמלה, תרין דרגין אינון לעילא,

וסוד הדבר - שמי דרגות הן